

KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

ÅRSRAPPORT 2023

1. INNLEIING

Etter kommunelova § 23-1, skal Kommunestyret sjølv velge eit kontrollutval som skal føre løpande kontroll på deira vegne.

Utvalet er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpande tilsynet med kommunen si forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i høve til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivareteke gjennom strenge krav til valbarheit.

2. UTVALETS SAMANSETNING

Etter kommunevalet hausten 2019 vart det valt kontrollutval for perioden 2019 – 2023 som etter seinare suppleringsval fekk følgjande samansetning:

Namn	Funksjon	Parti
Kristian Blindheim*	Leiar	Ap
Paul Hjelvik*	Nestleiar	PP
Torfinn Marken*	Medlem	Sp
Marianne Frøland	Medlem	H
Margrethe Anundsen	Medlem	V

*medlem av kommunestyret

Varamedlemmer		
For fellesliste SP/KRF/G	Funksjon	Parti
Svein Wiik	Vara	Frp
Arnhild Vestnes	Vara	H
For fellesliste V/PP/AP/SV		
Geir Stokkeland	Vara	SV
Vidar Venås	Vara	Ap
Gayle Vestnes	Vara	PP

* medlem av kommunestyret

Etter kommunevalet hausten 2023, fekk utvalet følgjande samansetning for perioden 2023-2027:

Namn	Funksjon	Parti
Kristen Stokkeland	Leiar	Frp
Torfinn Marken*	Nestleiar	Sp
Karin Hovde	Medlem	V
Carita Frostad Skavnes	Medlem	Frp
Stig Holmstrøm	Medlem	Ap

*medlem av kommunestyret

Varamedlemmer		
For fellesliste H/SP/SV/KRF/V	Funksjon	Parti
Geir Stokkeland	1.Vara	SV
Hanne Moldver Salthammer	2.Vara	H
Anne Kristine Mediå	3.Vara	SV
For Frp		
Svein Wiik	1.Vara	Frp
Jan Olav Vadseth	2.Vara	Frp
For Ap		
Vidar Venås	1.Vara	Ap
Marianne Egset Wiik	2.Vara	Ap

Ordfører og oppdragsansvarleg revisor har møte- og talerett i utvalets møter. Ordfører har møtt i ein del av utvalets møter. Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor og forvaltningsrevisor har møtt i handsaming av saker frå revisjonen.

3. SEKRETARIAT

Etter kommunelova § 23-7, skal Kommunestyret sørge for at kontrollutvalet får sekretariatsbistand som tilfredsstillir utvalets behov.

Sekretariatet skal påsjå at de sakene som vert handsama av kontrollutvalet, er forsvarleg utgreidd, og at utvalgets vedtak blir iverksett.

Kommunane Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har frå 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvala. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal vart frå 2013 oppretta som eit interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelova § 27 med status som eige rettssubjekt og med eige styre.

Etter kommunereforma og frå 1.1.2020 består samarbeidet av Aukra, Gjemnes, Hustadvika, Molde, Rauma, Sunndal og Vestnes kommunar. I 2019 godkjente kommunestyra nye vedtekter og valgte å nytte overgangsordninga som kommunelova åpnar for i § 31-2 når det gjeld interkommunale styrer etter § 27 i kommunelova av 1992. Innan 2023 må samarbeidet velge ein annan organisasjonsform enn § 27-organisering.

Styret er samarbeidet sitt øvste organ og ivaretek arbeidsgjevaransvaret for sekretariatet sine tilsette. Stig Holmstrøm, Vestnes kommune, er valgt til styreleiar. Gudrun Herje Langseth, Rauma kommune, er valgt til ny nestleiar etter Oddveig Gikling-Bjørnå, Sunndal kommune, som i Sunndal kommunestyre er innvilga fritak frå sine politiske verv.

Hausten 2021 vart det frå styret i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal igjen teke initiativ for å få til eit større sekretariat. Det vart sendt brev om dette til kommunane på Nordmøre og Møre og Romsdal fylkeskommune. Den 03.03.2022 fekk sekretariatet attendemelding frå Kristiansund kommune om at Nordmøre Interkommunale politiske råd (NIPR) hadde handsama initiativet frå Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal i sitt møte i kommunedirektørkollegiet 14.03.2022 sak 14-22. Nordmørskommunane stilte seg positive til å diskutere dette, og meinte det er riktig at fylkeskommunen vert involvert for å sjå på eit felles sekretariat. Styret ventar fortsatt på formell attendemelding frå Møre og Romsdal fylkeskommune på invitasjonen. Styret fatta derfor i møte 16.11.22 sak 20/22 vedtak om at styret fullfører prosess med omdanning til kommunalt

oppgavefellesskap og at dialog om eventuell samanslåing til større sekretariat fortsett parallelt, eller på eit seinare tidspunkt.

Styret slutthandsama saka om omdanning og selskapsavtale i møte 19.04.2023 sak 13/23, og fatta vedtak om at Styret rår til at Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal blir omdanna til kommunalt oppgavefellesskap, jf. kommunelova kapittel 19. Styret i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal rår til at samarbeidsavtale for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal kommunalt oppgavefellesskap, blir vedteke slik den forelegg som vedlegg til saka.

Styret si tilråding gjekk til Kommunestyra i eigarkommunane for endeleg vedtak og må handsamast før utgangen av inneverande valperiode. Samtlege kommunestyre har no vedteke omdanninga og nye vedtekter. Omdanninga til Kontrollutvalgssakerariatet for Romsdal KO gjeld frå 01.01.2024.

I 2023 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalet i Vestnes blitt ivareteke av rådgjevar Sveinung Talberg.

4. OPPGÅVER OG VERKSEMD I 2023

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalet har avvikla 6 møter og handsama i alt 48 protokollerte saker. Av dei er 7 saker sendt over til kommunestyret for endeleg handsaming, som fråsegn eller som referatsak. I tillegg er det i 2023 handsama 42 referatsaker og 7 orienteringssaker.

Kontrollutvalet sine møteprotokollar vert lagt fram for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalet sine møter vert halde for opne dører, hovudsakleg på rådhuset. Alle møter har vore avhalde som fysiske møte.

Kontrollutvalet har på førespurnad fått orienteringar frå administrasjonen og revisjonen i saker som har vore til handsaming i møta.

Reglement for kontrollutvalet

Reglement for kontrollutvalet i Vestnes vart revidert av kommunestyret i møte 02.11.2023, sak 60/2023.

Plan for Kontrollutvalet si verksemd 2020-2023

Kontrollutvalet utarbeidar plan for kontrollutvalet si verksemd for kvar valperiode. Planen vert utarbeidd av nytt kontrollutval i løpet av første år etter nytt val. Kommunestyret godkjente planen i møte 29.04.2020, sak 28/20. På denne måten vert kommunestyret involvert i å sette rammer for kontrollutvalet si verksemd i gjeldande valperiode. Plan for kontrollutvalet si verksemd 2020-2023 er ein overordna plan som blir konkretisert av kontrollutvalet i ein årleg arbeidsplan.

Konferansar/opplæring

Vidar Venås deltok på organisasjonen «Kontroll og revisjon i kommunene»(NKRF) si kontrollutvalskonferanse 01.02.– 02.02.2023.

Geir Stokkeland deltok på Forum for kontroll og tilsyn (FKT) si fagkonferanse 31.05. - 01.06.2023.

Medlemene i det nye utvalet har delteke på folkevalgtopplæring i regi av Vestnes kommune samt hatt opplæringsbolkar i dei to møta ein har hatt etter kommunevalet 2023.

4.1 Tilsyn med revisjonen

Etter kommunelova § 23-2, skal kontrollutvalet påsjå at:

a) kommunens rekneskap blir revidert på ein betryggande måte.

Etter forskrift om kontrollutval og revisjon § 3, skal kontrollutvalet halde seg løpande orientert om revisjonsarbeidet og påsjå at:

a) kommunens årsrekneskap blir revidert på ein betryggande måte.

b) rekneskapsrevisjonen vert utført i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalets instruksar og avtalar med revisor.

c) rekneskapsrevisjonen blir utført av revisorar som oppfyller krava i kapittel 2 og 3.

Kommunestyret i Vestnes valde i møte 23.5.2019, sak 40/19, å inngå som deltakar i Møre og Romsdal Revisjon SA (MRR) og valde samvirkeforetaket som revisor for kommunen. I vedtaket fekk kontrollutvalet mandat til å inngå oppdragsavtale med Møre og Romsdal Revisjon SA.

Kontrollutvalet i Vestnes godkjente oppdragsavtalen med MRR i møte 23.11.2020, sak 39/20. I avtalen blir det m.a. forutsett at revisjonen legg til rette for at kontrollutvalet kan oppfylle sitt påsjå-ansvar overfor revisjonen. I dette ligg det at revisjonen skal rapportere til kontrollutvalet frå sitt arbeid og ha eit kvalitetssystem i samsvar med lov og revisjonsstandardar. Avtalen gjeld ut 2023.

I møte 04.12.2023 handsama utvalet oppdragsavtale for ny 4-årsperiode 2023-2027. Kontrollutvalet i godkjente framlagte forslag til oppdragsavtale. Kontrollutvalets leiar fekk fullmakt til å signere avtalen. Kontrollutvalet vedtok som eit tilleggspunkt til innstillinga at sekretariatet bes om å vurdere å konkurranseutsette revisjonsordninga i Vestnes kommune.

Dagleg leiar i Møre og Romsdal Revisjon SA var fram til 1.3.2021 Veslemøy E. Ellinggard. Martin Gjendem Mortensen starta som ny dagleg leiar 1.11.2021. I mellomtida fungerte Kurt Anders Løvoll som konstituert dagleg leiar.

Linn Gunhild Pettersen er frå 2023 oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor for Vestnes kommune etter Anne Oterhals som har vore oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor. Dette som eit resultat av rotasjon mellom dei oppdragsansvarlege.

Utvalet har fått seg forelagt og handsama følgjande i 2023 frå oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor:

- **Rapport frå interimrevisjonen 2022** (Sak 4/23 den 30.01.2022).
- **Rapport frå årsoppgjersrevisjonen 2022 - Vestnes kommune** (Sak 16/23 den 02.05.2023).
- **Uavhengig revisors beretning for 2022 - Vestnes kommune** (Sak 17/23 den 02.05.2023).
- **Rapport frå forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltnings 2022 – Vestnes kommune** (Sak 23/23 den 01.09.2023).
- **Revisjons- og kommunikasjonsplan for revisjonsåret 2023 - Vestnes kommune** (Sak 36/23 den 13.11.2023).
- **Risiko- og vesentleganalyse før forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga 2023 – Vestnes kommune** (Sak 42/23 den 04.12.2023)

Dokumenta er supplert med muntleg orientering frå oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor.

4.2 Kontrollutvalets fråsegn til årsberetninga og årsrekneskapet

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, skal kontrollutvalet uttale seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsberetninga før formannskapet innstiller til vedtak.

Etter § § 24-8, skal rekneskapsrevisor avgi ei revisjonsberetning til kommunestyret seinast 15. april. Det skal sendast kopi til kontrollutvalet, formannskapet og kommunedirektøren.

Utvalet har handsama og vurdert årsrekneskapen for 2022 for **Vestnes kommune**, og gitt si fråsegn til denne.

Vurderinga vart gjennomført med bakgrunn i FKT sin rettleiar for kontrollutvalet si fråsegn. I denne vurderinga ligger også eit påsjå-ansvar for rekneskapsrevisjon.

Kontrollutvalet har i si fråsegn til årskneskap og årsmelding 2022 blant anna trekt fram at med bakgrunn i kontrollutvalets grunnlagsdokument og økonomiske analyser, vil kontrollutvalet melde at dagens driftsnivå er for høgt til å ivareta den økonomiske handleevna over tid.

Utvalet får framlagt kommunedirektørens tertialvise økonomirapportar, budsjettendringar og finansrapportar til kommunestyret. Utvalet vurderer at det blir rapportert etter dei krav om rapportering som går fram av kommunelova §§ 14-5 og 14-13 og etter dei forutsetningar som kommunens økonomireglement og finansreglement bestemmer.

4.3. Nummererte brev

Etter kommunelova § 24-7, er det krav om at revisor i brev skriftleg skal påpeike nokre forhold overfor kontrollutvalet. Det er lista opp sju forhold som krev slik rapportering. Regelen er ikkje til hinder for at revisor sjølv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporterast til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet har ikkje motteke nummererte brev frå oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor i 2023.

4.4 Forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga

Etter kommunelova § 24-9, skal rekneskapsrevisor sjå etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgåva på ei risiko- og vesentlegvurdering, som skal leggest fram for kontrollutvalet. Revisor skal seinast 30. juni gje ein skriftleg uttale til kontrollutvalet, med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Rapport frå kontrollen vart lagt fram for kontrollutvalet til handsaming i møte 01.09.23 sak 23/23. Det vart i 2023 gjennomført forenkla etterlevingskontroll på området etterleving av reglane for sjølvkost for gebyr for plan-og byggesakshandsaming, oppmåling og matrikkelføring og eigarseksjonering. Revisjonen sin rapport viste at Vestnes kommune har etterlevd det som vart kontrollert. Det vart likevel registrert følgjande forbetningsområde som ein forventar blir retta opp av kommunedirektøren:

For å kreve inn gebyr for plan-og byggesakshandsaming, oppmåling og matrikkelføring og eigarseksjonering, må kommunen vedta ei forskrift som sikrar heimel for kommunen sitt gebyrregulativ.

Kontrollutvalet sendte saka over til kommunestyret der ein hadde følgjande innstilling:
Kommunestyret ber Kontrollutvalet følgje opp at kommunedirektøren rettar opp i dette tilhøvet.

Kommunestyret fatta i møte 05.10.23 i sak 24/23 einstemmig vedtak i tråd med kontrollutvalet si innstilling.

Kontrollutvalet sette saka på oppfølgingslista i møte 04.12.2023 i sak 46/23.

Kontrollutvalet fekk i møte 04.12.2023 sak 42/23, framlagt revisor si risiko- og vesentlegvurdering før etterlevingskontrollen for 2023.

4.5 Forvaltningsrevisjon

Etter kommunelova § 23-2, 1.ledd bokstav c), skal kontrollutvalet påsjå at det vert utført forvaltningsrevisjon av kommunens verksemd, og av selskap kommunen har eigarinteresser i.

Etter § 23-3, er forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, regeletterleving, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide ei plan som syner på kva områder det skal gjennomførast forvaltningsrevisjonar. Plana skal baserast på ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunens verksemd og verksemda i kommunens selskap. Hensikta med risiko- og vesentlegvurderinga er å finne ut kvar det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Plana skal vedtakast av kommunestyret sjølv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i plana. Etter forskrift om kontrollutval og revisjon § 4, skal kontrollutvalet rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar og resultatata av dei.

Etter § 5, skal kontrollutvalet påsjå at kommunestyrets vedtak om rekneskapsrevisjonar, forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Det er utarbeidd **Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023**, som vart handsama av kontrollutvalet i møte 31.8.2020, sak 27/20 og endeleg vedteke av kommunestyret i møte 17.09.2020, sak 76/20:

1. *Kommunestyret godkjenner kontrollutvalet sitt forslag til Vestnes kommune sin Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020-2023, med følgjande tema:*
 - *Offentlege anskaffingar*
 - *Barnevern*
2. *Kontrollutvalet gjennomfører ein avgrensa kontroll for å vurdere om det er behov for å gjennomføre forvaltningsrevisjon i nokon av kommunen sine selskap eller interkommunale samarbeid. Om kontrollen viser eit slikt behov, kan kontrollutvalet velje å prioritere å gjennomføre forvaltningsrevisjon i planperioden.*
3. *Kontrollutvalet får fullmakt til å prioritere rekkefølga mellom tema som er omtala i planen.*
4. *Dersom det oppstår noko uføresett i planperioden, kan kontrollutvalet prioritere andre områder for forvaltningsrevisjon.*

Kontrollutvalet i Vestnes har i 2023 fulgt opp ein tidlegare levert forvaltningsrevisjonsrapport frå 2020:

Kontrollutvalet behandla rapporten «**Hjemmetjenesten Vestnes kommune**» i møte 26.06.19 sak 21/19 Forvaltningsrevisjonsrapport og sendte straks over til endeleg vedtak i kommunestyret. Kommunestyret behandla ikkje saka før i møte 30.01.20 sak 8/20.

Kontrollutvalet fekk presentert administrasjonssjefen si plan for oppfølging av tilrådingane i møte 19.2.2020. Konstituert einingsleiar for heimetenestene og konstituert kommunalsjef helse- og omsorg orienterte utvalet om status for oppfølging av tilrådingane i møte 1.2.2021 OS 01/21. Utvalet vurderte at ein ikkje er i mål med oppfølginga enda, og ønskjer følgje opp vidare. Det vert bede om ein ny statusrapport til første møte 2022.

Kontrollutvalet fekk til møtet 07.02.2022 framlagt ein statusrapport frå einingsleiar Helsehuset Stella Maris. Einingsleiar var tilstades i møtet og orienterte og svarte på spørsmål. Kontrollutvalet sit att med inntrykk av at mange av anbefalingane er i hamn trass i vanskar under pandemien, men at ein ikkje har fått på plass eit digitalt verktøy som dei tilsette kan nytte når dei er ute hos brukarane. Dette med bakgrunn i både forhold hos leverandør av det fysiske verktøyet, og leverandør av fagsystem. Samstundes har prioriteringane vore sterke i høve andre saker. Kontrollutvalet ønskte ei statusoppdatering frå einingsleiar på digitalisering jf. ovannemte punkt, til sitt møte 29.08.2022. Kommunedirektør og einingsleiarane orienterte i møtet 29.08.2022 og i henhold til skriv av 17.08.2022 som låg ved saka. Kontrollutvalet vedtok å behalde saka på oppfølgingslista. I møtet 17.10.2022 under sak 29/22 om verksemdsbesøk, kom det forslag om at ein i løpet 2023 burde vurdere eit verksemdsbesøk hos heimetenesta.

Kommunalsjef Helse- og omsorg orienterte i møtet 14.03.23 om arbeidet med å kartlegge tidsbruken fordelt mellom innetid(adm.), utetid(brukar) og køyring. Rapporten vil vere ferdig til neste møte i kontrollutvalet 02.05.23. Ein har også sett på korleis kompetansen til dei tilsette vert utnytta mest mogleg effektivt ved at ikkje-faglege oppgåver vert lagt til andre personar med ikkje-helsefagleg bakgrunn. Arbeidstilsynet har også hatt tilsyn med heimetenestene, og rapporten er no klar. Kommunen fekk i alt 7 pålegg. Det er vanskeleg å få rekruttert til ledige stillingar og ved sjukefråver. Ein nyttar istaden vikarbyrå og overtid som er fordyrande. Det er også uheldig at samla leiarressurs har vært fråverande/står ubesatt over tid. Dette skaper følgjer nedover i organisasjonen. Kontrollutvalet vil i samband med møtet 02.05.23 gjennomføre eit verksemdsbesøk hos Heimetenesta.

Kontrollutvalet var på verksemdsbesøk hos heimetenestene 02.05.23. Dei områda som kontrollutvalet kom inn på i verksemdsbesøket var følgjande:

- Utfordringar knytt til rekruttering, herunder rekruttering til leiarfunksjonar.

- Handsaming av tema i rapport frå tilsyn frå Arbeidstilsynet.
- Tiltak mht. rapport frå arbeidstidskartlegging.
- Turnusprosjekt, vikarbruk og overtid.
- Korleis ein planlegg og fordeler ei vakt og logistikken rundt dette.
- Bruk og tilgang på velferdsteknologi.

Arbeidstilsynet avslutta tilsynet i brev av 28.11.23 til kommunen då alle med 7 pålegga var oppfylt.

Kontrollutvalet har fortsatt forvaltningsrevisjonsrapporten med Heimetenestene til oppfølging (oppfølgingslista).

4.6 Eigarskapskontroll

Etter kommunelova § 23-2, 1.ledd bokstav d), skal kontrollutvalet påsjå at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunens eigarinteresser i selskap mv. (eigarskapskontroll).

Etter § 23-4, er eigarskapskontroll å kontrollere om den som utøver kommunens eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipp for eigarstyring.

Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden, og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide ei plan for kva for eigarskapskontrollar som skal gjennomførast. Plana skal baserast på ei risiko- og vesentlegvurdering av kommunens eigarskap. Hensikta med risiko- og vesentlegvurderinga er å finne ut kvar det er størst behov for eigarskapskontroll.

Plana skal vedtakast av kommunestyret sjølv. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalet å gjere endringar i plana.

Etter forskrift om kontrollutval og revisjon § 4, skal kontrollutvalet rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar og resultata av dei.

Etter § 5, skal kontrollutvalet påsjå at kommunestyrets vedtak om rekneskapsrevisjonar, forvaltningsrevisjonar og eigarskapskontrollar blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Etter kommunelova § 26-1, skal kommunar minst ein gong i valperioden utarbeide ei eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret sjølv.

Etter kommunelova § 23-6, 4.ledd, skal kontrollutvalet varslast om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarande organ og har rett til å vere til stades i desse møta.

Det er utarbeidd **Plan for selskapskontroll 2020-2023** som vart handsama av kontrollutvalet i møte 31.8.2020, sak 28/20 og endeleg vedteke av Vestnes kommunestyre 17.09.2020, sak 77/20.

Planen seier følgjande:

Kontrollutvalet gjennomfører ein avgrensa kontroll i kommunen sine selskap i form av utsending av eit kartleggings skjema

Kontrollutvalet får delegert mynde til å avgjere om det skal gjennomførast eigarskapskontroll, på bakgrunn av funn i kartlegginga.

Dersom kommunestyret ikkje får framlagt årsmeldingar og rekneskap for selskap kommunen har eigarskap i, så skal administrasjonssjefen sikre at desse vert lagt tilgjengeleg på kommunen si heimeside.

I ny kommunelov er det kome eit krav om at kommunar minst ein gong i valperioden skal utarbeide ei eigarskapsmelding som skal vedtakast av kommunestyret sjølv. Det er sett krav til kva eigarskapsmeldinga skal innehalde:

- Kommunen sine prinsipp for eigarstyring
- Oversikt over selskap, kommunale føretak og andre verksemder som kommunen har eigarinteresser eller tilsvarande interesse i
- Kommunen sitt føremål med sine eigarintesser.

Eigarskapsmelding er eit viktig styringsverktøy for kommunestyret, for kommunen sine representantar i selskapa, og for kontrollutvalet sitt arbeid. Kommunestyret i Vestnes vedtok i møte 7.10.2021, sak 91/21, Eigarskapsmelding Vestnes kommune 2021.

Sidan eigarskapsmelding først vart vedteken i 2021, har ikkje kontrollutvalet i 2021 bestilt nokon eigarskapskontrollar.

I møte 21.03.2022 sak 8/22 bestilte kontrollutvalet ei kartlegging av kommunen si eigarskapsforvaltning i dei einskilde selskap kommunen eig. Resultatet gjev grunnlag for å bestille eigarskapskontroll i eit selskap.

Kontrollutvalgssekretariatet har etter dette vedtaket gjennomført ei kartlegging på i alt 14 selskap kommunen er eigar i, og på 21 ulike tema. Resultat av kartlegginga vart lagt fram i kontrollutvalet sitt møte 05.12.2022 sak 32/22. Kontrollutvalet fatte følgjande vedtak:

Kontrollutvalet oppmodar Ad Hoc-utvalet Eigarskapsmelding om å rapportere resultatet av sitt arbeid til kommunestyret.

- Kommunen bør bli betre på informasjon og openheit i saker knytt til oppfølging av eigarskapa.
- Kommunen bør arbeide vidare for å sikre god kommunikasjon mellom Vestnes kommunestyre og kommunen sine representantar i selskapa sine eigarskapsorgan.
- Kommunen bør vise årsmeldingar og rekneskap for selskap kommunen har eigarskap i på kommunen si heimeside.
- Kontrollutvalet vil seinare vurdere om det på bakgrunn av resultatata frå undersøkinga på eigarskapsforvaltning skal gjennomførast ein eigarskapskontroll i 2023.

Kontrollutvalet bestilte i møte 14.03.23 sak 10/23, undersøking av eigarskapsforvaltninga i Vestnes kommune. Kontrollutvalet fekk levert rapport frå undersøkinga i møte 01.09.2023 sak 22/23. Rapporten synte i alt 8 forbetningsområde som kontrollutvalet vedtok og innstilte på overfor kommunestyret. Kommunestyret handsama saka i møte 05.10.2023 sak 23/23, og fatta einstemmig vedtak i tråd med kontrollutvalets innstilling. Kontrollutvalet førte i møtet 04.12.2023 sak 46/23 saka inn på oppfølgingslista, og vil ha ei oppfølging og statusoppdatering seint i 2024.

4.7 Innsyn og undersøkingar i selskap o.l.

Etter kommunelova § 23-6, kan kontrollutvalet kreve dei opplysningane som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, frå

- a) interkommunale selskap etter IKS-lova
- b) interkommunale politiske råd
- c) kommunale oppgåvefelleskap
- d) aksjeselskap der ein kommune eller fylkeskommune åleine eller saman med andre kommunar, fylkeskommunar eller interkommunale selskap direkte eller indirekte eig alle aksjar.

Opplysningane etter første ledd kan krevjast frå verksemdas daglege leiar, styret og den valgte revisoren for selskapet.

Kontrollutvalet kan foreta undersøkingar i verksemda hvis det er nødvendig.

Kommunestyret kan fastsette reglar om kontrollutvalets kontroll med forvaltninga av kommunens interesser i selskap som er nemnt i første ledd, og om kva dokument mv. som skal sendast til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet skal varslast om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarande organ og har rett til å vere til stade i desse møta.

Kontrollutvalets innsynsrett og rett til å foreta undersøkingar etter første og andre ledd gjeld på tilsvarande måte overfor andre verksemdar som utfører oppgåver på vegne av kommunen. Innsynet og undersøkingane skal imidlertid berre omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

Kontrollutvalet har i 2023 ikkje blitt varsla om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarande organ eller gjennomført kontrollar i selskap nemnt i § 23-6 1.ledd, anna enn å ha fått innkallingar og protokollar frå styremøter og representantskapsmøter i ÅRIM IKS og Bingsa Gjenvinning AS (Attvin AS). I tillegg har kontrollutvalet vorte varsla om representantskapsmøte i Interkommunalt arkiv Møre og Romsdal IKS (IKA). Ingen andre selskap har varsla kontrollutvalet.

4.8 Særlege oppgåver for kontrollutvalet

Kontrollutvalets særlege oppgåver følgjer av kommunelova § 23-7 og forskrift om kontrollutval og revisjon §§ 2 og 8.

Sekretariat

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalet får sekretariatsbistand som tilfredsstillir utvalets behov. Kommunestyret velgjer sjølv sekretariat for kontrollutvalet etter innstilling frå kontrollutvalet.

Kontrollutvalets rolle i fastsetting av budsjett for kontrollarbeidet

Kontrollutvalet skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillinga til årsbudsjettet etter kommunelova § 14-3 tredje ledd til kommunestyret. Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett er sendt til kommunestyret for vidare handsaming.

Tilsetting, suspensjon, oppseiing og avskjeding av revisor

Kontrollutvalet innstiller i slike saker til kommunestyret.

4.9 Oppfølging av politiske vedtak

Etter kommunelova § 13-1, skal Kommunedirektøren påsjå at vedtak som vert treft av folkevalgte organ, blir iverksett utan ugrunna opphald. Etter reglement for kontrollutvalet i Vestnes kommune § 6, skal kontrollutvalet arbeide for å sikre at politiske vedtak i kommunen vert fulgt opp.

Kontrollutvalet skal følgje opp at administrasjonen set i verk og gjennomfører dei vedtak som er gjort av dei ulike politiske organ.

I Vestnes kommune rapporterer kommunedirektøren på ein god måte til kommunestyret om oppfølging av politiske vedtak. I driftsrapportane vert det rapportert om vedtak som ikkje er gjennomført. Oversikta viser både status og informasjon om vidare framdrift.

4.10 Oppfølging av kontrollutvalets saker

Kontrollutvalet har ei eiga oppfølgingsliste over saker til vidare oppfølging. Denne blir handsama og oppdatert i kvart kontrollutvalsmøte.

Saker på kontrollutvalets oppfølgingsliste som ikkje er endelig avslutta pr. 31.12.2023:

- Forvaltningsrevisjonsrapport «Hjemmetjenesten Vestnes kommune»
- Forenkla etterlevingskontroll 2020 – Brukarbetaling ved institusjon
- Drift ved Stella Maris
- Resultat frå forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga 2021 – sjølvkost
- **Rapport tilsyn Barnevern – fosterheimar**
- **Vassforsyning i Vestnes kommune**
- **Rapport frå Arbeidstilsynet – Heimetenesta 02.05.23**
- **Rapport frå Arbeidstilsynet – Tekniske tenester, fallulykke**
- **Rapport frå Arbeidstilsynet – Helland ungdomsskule**
- **Rapport frå undersøking - avvik og avvikshandtering**
- **Rapport frå undersøking -eigarskapsforvaltning**

Punkta med utheva skrift er nye saker i 2023.

4.11 Spesielle undersøkingsoppgåver

Kontrollutvalet hadde i 2023 ingen saker knytt til økonomisk utruskap eller andre forhold som kan tyde på alvorlege brot på reglar.

Utvalet har likevel hatt til undersøking fleire saker på bakgrunn av kontakt frå innbyggjarar og politikarar. Den saka som fortsatt er til undersøking og oppfølging er ei bestilling som vart gjort i kontrollutvalets møte 04.12.23 sak 47/23. Det gjeld kommunens handtering og praktisering av regelverket for sal av næringsstomter – Tildelingsreglar. Dessutan har kontrollutvalet bedt kommunedirektøren i same møte om ei orientering til første møte i 2024 om den opsjonen som Tomren Fish AS har for næringsareal på Trohaugen.

4.12 Verksemdsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltninga og for at tilsette i kommunen skal bli kjende med kontrollutvalet, kan kontrollutvalet besøke ei verksemd eller alternativt kan ein einingsleiar inviterast til å gje ei orientering om si eining. Gjennomføring av verksemdsbesøk, eller ei slik orientering, gir kontrollutvalet eit godt innblikk i den kommunale forvaltninga.

Kontrollutvalet i Vestnes vedtok i møte 17.10.22 at dei ønskte å avlegge Stella Maris eit besøk i samband med første møte i 2023. Møtet vart gjennomført 30.01.23. Moment frå verksemdsbesøket vart ført inn på oppfølgingslista under temaet «Drift ved Stella Maris» til vidare oppfølging.

Kontrollutvalet i Vestnes vedtok i møte 14.03.23 at dei ønskte å avlegge Heimetenestene eit besøk i samband med møtet 02.05.23. Møtet vart gjennomført 02.05.23. Moment frå verksemdsbesøket vart ført inn på oppfølgingslista under temaet «**Forvaltningsrevisjonsrapport «Hjemmetjenesten Vestnes kommune»**» til vidare oppfølging.

4.13 Sentrale kommunale styringsverktøy

Ei av oppgåvene til kontrollutvalet er å undersøke om kommunen har etablert ein betryggande og hensiktsmessig internkontroll.

Etter § 25-1 i kommunelova, skal kommunen ha internkontroll med administrasjonens verksemd for å sikre at lover og forskrifter vert følgd. Kommunedirektøren i kommunen er ansvarleg for internkontrollen. Internkontrollen skal vere systematisk og tilpassast verksemdas størrelse, eigenart, aktivitetar og risikoforhold.

Dette inneber at kommunedirektøren skal:

- a) utarbeide ei beskriving av verksemdas hovedoppgåver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbetre skriftlege prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Etter § 25-2, skal Kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultat frå statlege tilsyn minst ein gong i året. Det vart i årsberetninga for 2020 rapportert frå internkontrollen.

Vestnes kommune har etablert eit elektronisk verktøy for å ivareta internkontrollen.

I tillegg til dette har kommunen følgjande sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement og finansreglement for Vestnes kommune** (vedtatt 15.10.20, k-sak 98/2020, revidert 15.9.22, k-sak 59/22))
- ❖ **Delegeringsreglement for Vestnes kommune 2020-2024** (vedtatt 16.12.20, k-sak 127/2020)
- ❖ **Eigarskapsmelding Vestnes kommune 2021** (vedtatt 7.1.2021 k-sak 91/21)
- ❖ **Etiske retningslinjer for Vestnes kommune** (vedtatt 29.3.2012, k-sak 31/2012)

- ❖ **Risk manager – kommunen sitt elektroniske kvalitetssikringssystem**
- ❖ **Innkjøpsstrategi og innkjøpsreglement for Vestnes kommune 2022-2025** (vedtatt 16.6.2022, k-sak 47/22)
- ❖ **Tildelingsreglar for kommunale næringsstomter** (Kommunestyret 22.03.2018, revidert i kommunestyret 26.01.2023)
- ❖ **Overordna ROS-analyse** (Kommunestyret 29.05.2017 sak 41/2017, revidert 02.03.2023 sak 16/23)
- ❖ **Forskrift om folkevalde sin rett til godtgjering og velferdsgode i Vestnes kommune** (Kommunestyret 14.09.23 sak 48/23)

4.14. Tilsyn frå andre

Eksterne forvaltningsorgan fører tilsyn med kommunen. Desse tilsyna kan avdekke lovbrudd, avvik eller risikoar i den kommunale organisering og utøvinga av tenesteproduksjonen.

Etter kommunelova § 25-2, skal Kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultatata frå statlege tilsyn minst ein gang i året. For 2022 vert det rapportert om dette i kvartalsrapportane til kommunedirektøren.

Kontrollutvalet har i 2023 handsama og fulgt opp følgjande tilsynsrapportar:

Rapport tilsyn Barnevern – fosterheimar

Tilsynet konstaterte lovbrøt. Tilsynet enno ikkje meldt avslutta og lukka.

Rapport frå Arbeidstilsynet – Heimetenesta

Tilsynet konkluderte med 7 pålegg. Tilsynet avlutta og lukka 28.11.23.

Rapport frå Arbeidstilsynet – Tekniske tenester, fallulykke

Tilsynet konkluderte med 6 pålegg. Tilsynet avlutta og lukka 28.11.23.

Rapport frå Arbeidstilsynet – Helland ungdomsskule

Tilsynet konkluderte med 9 pålegg. Tilsynet er enno ikkje meldt avlutta og lukka.

5. SAMANDRAG

Kontrollutvalet legg vekt på å vere ein nyttig medspelar i å forbedre kommunens tenesteproduksjon og myndigheitsutøving så vel som dei interne kontroll- og forvaltningsfunksjonar. Kommunen er avhengig av tillit til desse prosessene hos brukarane, og ein aktiv og truverdig kontrollfunksjon kan medverke til å bygge opp om denne tilliten.

Utvalets arbeid krev at medlemmane er aktive og sett seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde heile verksemdsområdet til kommunen.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i kontrollspørsmål er kontrollutvalets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbetningsforslag og anbefalingar og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsettingar blir realisert

Vestnes, 29. januar 2024
Kontrollutvalet i Vestnes kommune

Kristen Stokkeland
leiar

Torfinn Marken
nesteleiar

Karin Hovde
medlem

Carita Frostad Skavnes
medlem

Stig Holmstrøm
medlem